

MEĐUNARODNI **13. SIMPOZIJ**

**ODRŽIVI RAZVOJ I
DIGITALNA TRANSFORMACIJA**

VAŽNOST PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE PRIVREDNIH SUBJEKATA

Mag. oec. Matea Antonela Vukoja

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE DEFINICIJA

Računovodstvene politike su specifični principi, osnove, konvencije, pravila i prakse koje primenjuje neko društvo pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izveštaja.

1. Definiraju se internom regulativom;
2. Usklađene sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja,
3. Primjerene su poslovanju privrednog subjekta;
4. Primenjuju se dosljedno;
5. Primenjuju se konzistentno;

POD PROMJENOM RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NE SMATRA SE:

- (a) PRIMJENA RAČUNOVODSTVENE POLITIKE ZA TRANSAKCIJE, DRUGE DOGAĐAJE ILI OKOLNOSTI KOJI SE SUŠTINSKI RAZLIKUJU OD ONIH KOJI SU SE POJAVLJIVALI RANIJE;**
- (b) PRIMJENA NOVE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE ZA TRANSAKCIJE, DRUGE DOGAĐAJE ILI OKOLNOSTI KOJI SE RANIJE NISU POJAVLJIVALI ILI SU BILI BEZNAČAJNI/NEMATERIJALNI.**

Za entitete koji primenjuju ifrs za sme „pod promjenom računovodstvenih politika ne smatra se ni promena na model nabavne vrednosti kada pouzdano merilo fer vrednosti nije više dostupno (ili obrnuto) za imovinu za koju bi ifrs za sme inače zahtevao ili dozvoljavao da se odmjerava po fer vrednosti“ .

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

U nastojanju da ostvare ciljeve poduzeća menadžeri moraju dobro upravljati i stalno donositi odluke danas čije posljedice i rezultate čekaju u budućnosti.

Za taj proces trebaju kvalitetne informacije koje najvećim dijelom dobijaju iz računovodstvene dokumentacije.

U obradi i finaliziranju računovodstvenih informacija mogu se primjeniti i alternativni postupci i politike koje zavise od ciljeva poslovne politike i vođenja poduzeća.

UTICAJ RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Financijski izvještaji imaju određenu formu koja je propisana bilančnim šemama.

Međutim, na vrijednost bilančnih pozicija utječe izbor računovodstvenih politika i politika procjene, pa na kvalitetu financijskih izvještaja veliku ulogu ima materijalni sadržaj.

Za postizanje kvalitete materijalnog sadržaja neophodno se pridržavati računovodstvenih načela stalnosti, dosljednosti, opreznosti, uzročnosti, načela pojedinačnog procjenjivanja i identiteta pozicija bilansa stanja.

IZBOR I OBJAVLJIVANJE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izbor računovodstvenih politika se promatra sa dva nivoa.

Prvo, kroz računovodstvene standarde profesionalna tijela i zakonodavstvo daju osnovne principe na osnovu kojih se kroz osnovne ili alternativne postupke mogu pripremiti i prezentirati računovodstvene informacije i financijski izvještaji.

Na osnovu tog okvira koji se donosi na nivou zemlje privredna društva, odnosno poduzeća i njihov menadžment donose računovodstvene politike u skladu sa njihovim ciljevima i uvjetima da se najrealnije prezentiraju financijski izvještaji.

ODABIR RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Kod izbora računovodstvenih politika menadžment treba voditi računa o dva oštra kriterija koje postavlja MRS-8, a to su: odredbe koje proizilaze iz Standarda ili Tumačenja, te uvažavati relevantna uputstva za primjenu, i

- definicije, kriterija priznavanja i koncepte vrednovanja pozicija financijskih izvještaja.

Menadžment može pri donošenju vlastitog suda razmatrati i druge, najnovije odredbe dugih profesionalnih tijela, a koja koriste isti ili sličan konceptualni okvir za razvijanje računovodstvenih standarda.

ZADACI MENADŽERA I STRUČNJAKA

- **MENADŽER FINACIJA** predlaže politiku prezentiranja i procjene vezano za pozicije kapitala, obavezama za kredite, ulaganja u druga poduzeća, kapitalizacijom troškova pozajmica, troškovima istraživanja i razvoja i drugo.
- **MANDŽER NABAVE** predlaže politiku i način procjene zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova, gotovih proizvoda i robe. Učestvuje u dogovaranju oko kriterij za usklađivanje vrijednosti zastarjelih zaliha i metoda za izračunavanje utroška materijala, utvrđivanje neto vrijednosti koja se može realizovati, kriterija za visinu kala i rastura i slično.
- **MANADŽER PROIZVODNJE** pomaže kod procjene vijeka trajanja nekretnina, postojenja i opreme, predlaže normalan kapacitet, predlaže normative, procjenjuje visinu škarta, procjenjuje stepen nedovršene proizvodnje i drugo.
- **MENADŽER PRODAJE** procjenjuje naplativost potraživanja od kupaca, usklađuje vrijednost zaliha gotovih proizvoda, pomaže kod procjene troškova prodaje i slično.
- **RAČUNOVOĐA OBJAŠNJAVA SVIM MENADŽERIMA ZAHTJEVE MSFI I MRS-OVA**, kao i sa drugim zakonskim računovodstveno-financijskim i poreskim propisima i drugim uredbama, utvrđuje za koje pozicije trebaju računovodstvene politike i procjene i daje druge informacije.
- Nakon izbora poduzeće treba da donese odluku o usvajanju računovodstvenih politika i procjena ili jednostavno da usvoji pravilnik sa odgovarajućim razradama i obrazloženjima primjene.

OBJAVLJIVANJA U SLUČAJU PROMJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

• ZAHTIJEVANA OBJAVLJIVANJA

- naziv standarda;
- priroda promjene računovodstvene politike; tekući period i svaki prezentirani prethodni period, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, iznos korigiranja za svaki linijsku stavku financijskog izvještaja na koju je promjena utjecala;
- iznos korigiranja koje se odnosi na periode prije onih koji su prezentirani, u mjeri u kojoj je to izvodljivo;
- ako je za određeni prethodni period ili za periode prije prezentiranih, neizvodljivo izvršiti retrospektivnu primjenu, okolnosti koje su dovele do te situacije i opis kako i od kada se primjenjuje promjena računovodstvene politike.

Dodatno...

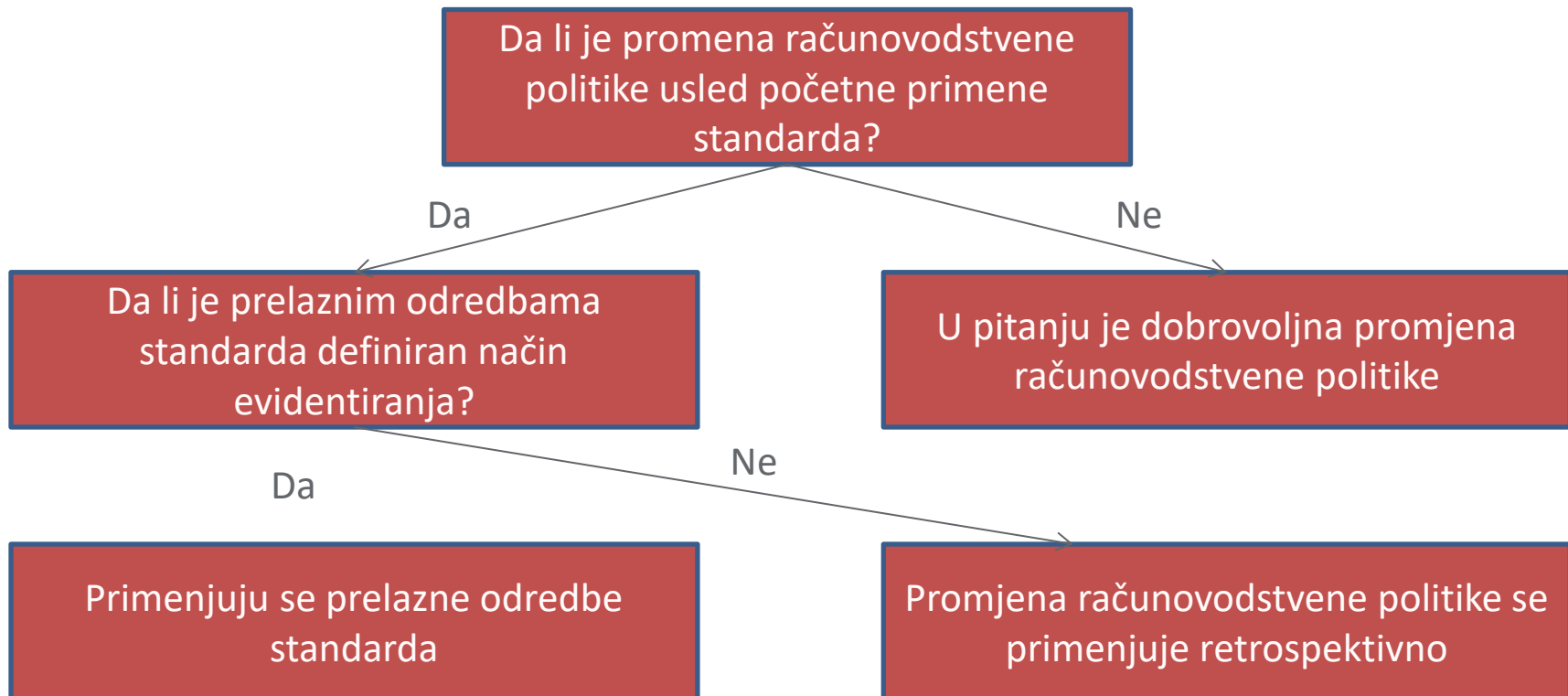
... U SLUČAJU POČETNE PRIMJENE STANDARDA:

- informacija da se promjena računovodstvene politike vrši u skladu sa prelaznim odredbama;
- opis prelaznih odredbi;
- prelazne odredbe koje bi mogle imati efekta na buduće periode

... U SLUČAJU DOBROVOLJNE PROMJENE POLITIKE:

- razlozi zbog kojih primena nove računovodstvene politike pruža pouzdanije i relevantnije informacije

EVIDENTIRANJE PROMJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

USVOJENIM RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA PODUZECE PREZENTIRA

- ☐ priznavanje i amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine,
- ☐ troškove istraživanja i razvoja,
- ☐ ulaganja u nekretnine,
- ☐ financijske instrumente i ulaganja,
- ☐ lizing,
- ☐ priznavanje zaliha,
- ☐ kapitalizaciju troškova pozajmica,
- ☐ ugovore o izgradnji,
- ☐ priznavanje prihoda,
- ☐ rezerviranje,
- ☐ vrijednosna usklađivanja,
- ☐ donacije,
- ☐ poslovna spajanja,
- ☐ povezane stanke,
- ☐ konsolidirane i odvojene financijske izvještaje,
- ☐ poslovna spajanja, i
- ☐ druga područja interesantna za poduzeća zavisno od prirode djelatnosti.

POD PROMJENAMA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA SE NE SMATRA:

- a) prihvaćanje računovodstvene politike za transakcije koje su bitno drugačije od onih koje su se ranije pojavljivale; i
- b) usvajanje nove računovodstvene politike za transakcije koje se ranije nisu pojavljivale ili su beznačajne.

Kod promjene računovodstvene politike dolazi do retroaktivne primjene kao da se ta politika primjenjuje oduvijek.

MRS 8 zahtijeva da se korigiranja retroaktivnim postupkom vrše na svaku stavku u početnom stanju bilansa uz korekciju neraspoređene, zadržane dobiti.

Ako je za neko poduzeće neizvodivo da retroaktivno primjeni nove računovodstvene politike, jer se ne može utvrditi efekt primjene nove politike na ranije periode, poduzeće treba primjeniti tu politiku u najranijem periodu kada je to moguće.

Prema točki 17. MRS 8 ne smatra se promjenom računovodstvene politike revalorizacija imovine prema MRS-u 38 i MRS-u 16. Proizlazi da se za promijenjenu knjigovodstvenu vrijednost i trošak amortizacije ne ispravljaju raniji periodi.

DOSLJEDNOST PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prema točki 13. MRS-8 poduzeća trebaju biti dosljedna u izboru i primjeni računovodstvenih politika, poduzeće će promijeniti računovodstvenu politiku samo kad:

- a) je promjena zahtjevna standardima ili tumačenjem; ili
- b) promjena dovodi da su financijski izvještaji relevantniji i pouzdaniji,

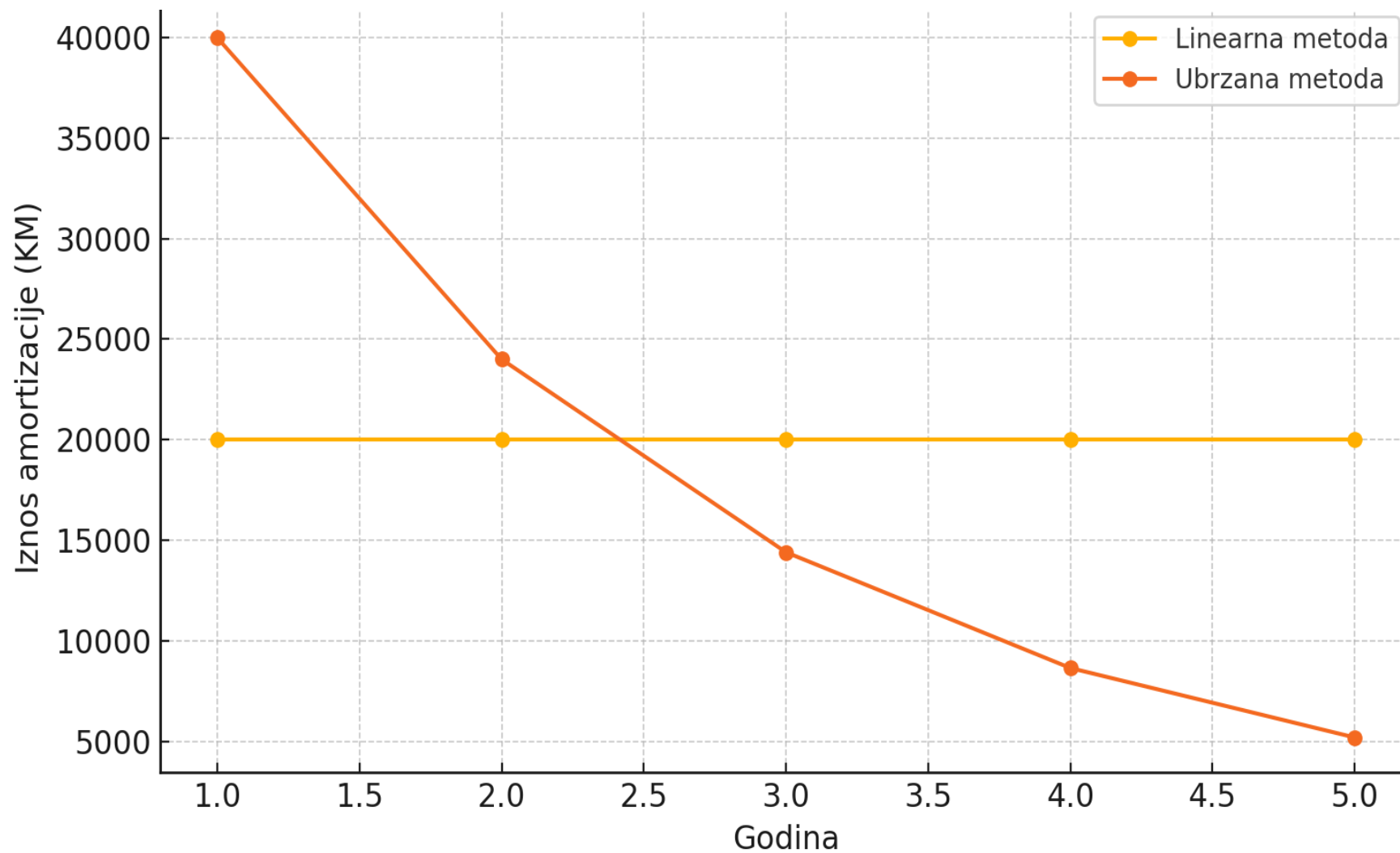
EFEKTI POLITIKA ODRAŽAVAJU SE POSEBNO KOD:

- Izbora metode amortizacije
- Izbora metode obračuna zaliha
- Rezerviranja i kapitalizacija

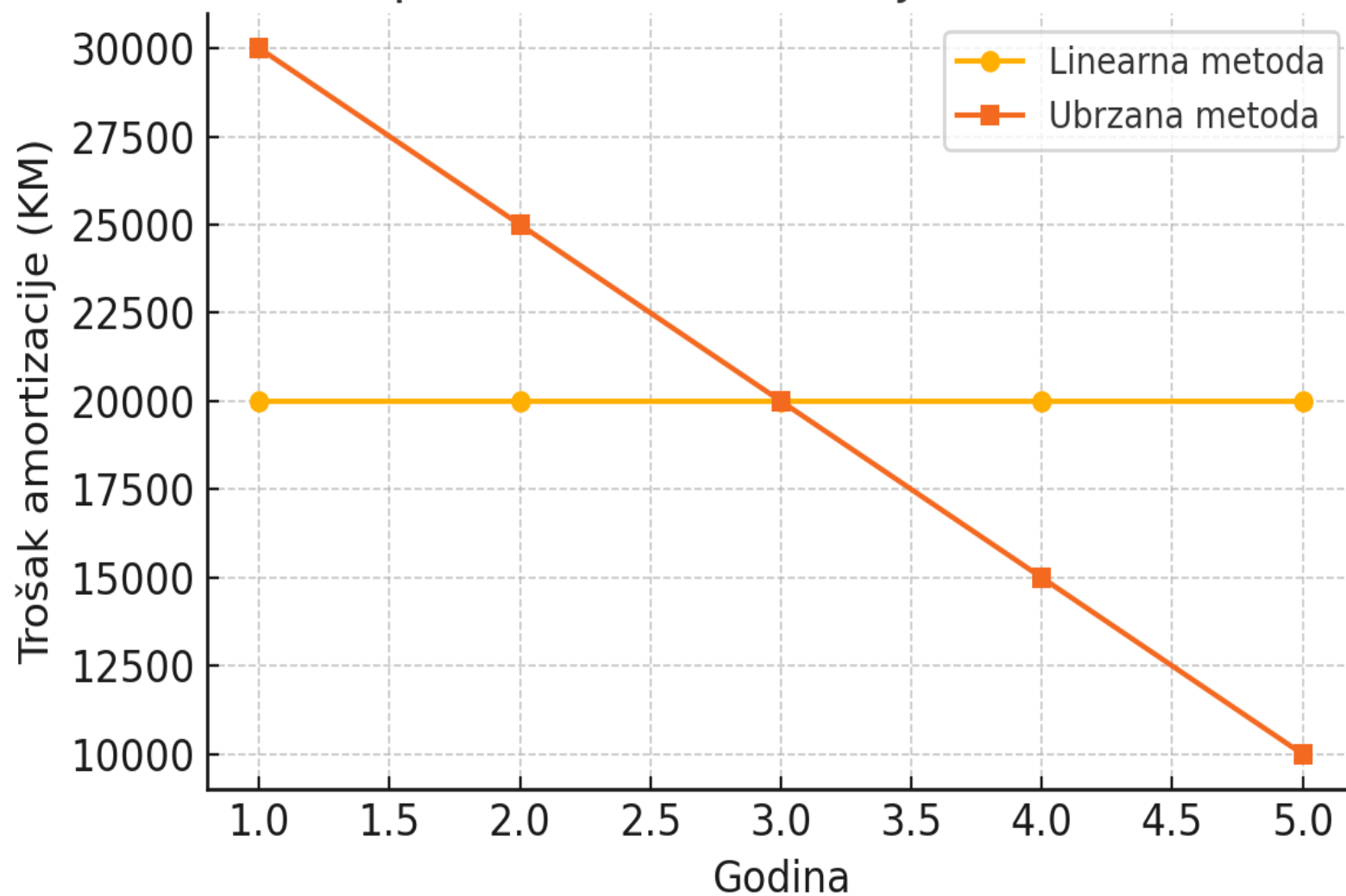
PRIMJER IZBORA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Vrsta politike	Privatni sektor	Javni sektor
Amortizacija	Ubrzana	Linearna
Zalihe	FIFO	Prosječna cijena
Financijski instrumenti	Fer vrijednost	Trošak nabave

USPOREDBA IZBORA METODE AMORTIZACIJE U PERIODU 5 GODINA

USPOREDBA UBRZANE I LINEARNE AMORTIZACIJE

ZAKLJUČAK

Računovodstvene politike predstavljaju temelj kvalitetnog, pouzdanog i transparentnog financijskog izvještavanja.

Njihova svrha nadilazi čistu tehničku obradu poslovnih događaja, jer one oblikuju način na koji se poslovanje prikazuje javnosti, regulatorima, investitorima i drugim korisnicima financijskih informacija.

Kroz ovaj rad pokazano je kako pravilna selekcija i dosljedna primjena računovodstvenih politika utječe na ključne stavke financijskih izvještaja – imovinu, obveze, prihode i rashode – te kako različite politike mogu značajno promijeniti financijsku sliku poduzeća.

NA TEMELJU PROVEDENIH ANALIZA MOGU SE IZVUĆI SLJEDEĆE PREPORUKE:

- ☐ Poduzeća bi trebala jasno definirati i objavljivati sve primijenjene računovodstvene politike.
Svaka promjena politike mora biti dokumentirana, obrazložena i provedena u skladu s MRS 8.
- ☐ Računovodstvene politike nisu samo sredstvo bilježenja činjenica, već i sredstvo komuniciranja ekonomskih realnosti.
- ☐ Samo njihovom promišljenom i transparentnom primjenom moguće je stvoriti sustav financijskog izvještavanja koji uistinu odražava stanje i uspješnost privrednih subjekata.
- ☐ Menadžment treba redovito preispitivati usklađenost politika s promjenama u zakonodavstvu, industrijskim standardima i vlastitoj poslovnoj strategiji.
- ☐ Regulatorna tijela trebaju osigurati sustavne kontrole dosljednosti u primjeni politika, osobito u sektoru javnih poduzeća.
- ☐ Edukacija računovođa i revizora mora uključivati dubinsko razumijevanje efekata računovodstvenih politika na analizu i interpretaciju izvještaja.

mateavukoja090@gmail.com

**HVALA NA
PAŽNJI**
